

Тобто, відбувається переміщення акцентів з процесу викладання на процес учіння майбутніх фахівців, їх активності у навчанні.

На нашу думку, створення і застосування ТАПД студентів у процесі вивчення лінійної алгебри може забезпечити реалізацію принципів активного навчання, сприяє поглибленому розумінню студентами навчального матеріалу та формуванню свідомого ставлення до навчання.

Організація навчального процесу на основі ТАПД студентів сприяє забезпеченню високого рівня фахової підготовки майбутніх учителів математики в умовах розвитку нових пізнавальних цінностей.

Література:

1. Беспалько В.П. Слагаемые педагогической технологии. – М.: Педагогика, 1989. – 302 с.
2. Вербицкий А.А. Активное обучение в высшей школе: контекстный подход. – М.: Высш. шк., 1991. – 204с.
3. Вергасов В. М. Активизация познавательной деятельности студентов в высшей школе. – К.: Вища шк., 1985. – 176с.
4. Ксензова Г.Ю. Перспективные школьные технологии: Учеб.-метод. пособие. – М., 2000. – 224с.
5. Пидкасистый П. И., Фридман Л. М., Гарунов М.Г. Психолого-дидактический справочник преподавателя высшей школы. – М.:, 1999. – 398с.

В статье охарактеризованы основные компоненты технологии активизации познавательной деятельности студентов, в частности будущих учителей математики, с учётом идей обновления учебно-воспитательного процесса в педагогических вузах.

Определены необходимые условия проектирования ТАПД студентов в процессе специальной подготовки.

The conditions, which should be taken into consideration while elaboration technology cognitive activity of forming and development of student's, are defined in this article.

The Main components of technology cognitive activity of development of student's in particular future teachers of Mathematics taking into account the ideas of renewal of teaching and educational process in pedagogical high educational institutions are described in this article.

УДК: 37.02:372.8.(477)

О.М. Гомонюк
м. Хмельницький, Україна

НАВЧАЛЬНА МОТИВАЦІЯ ЯК УМОВА ФОРМУВАННЯ ПРОФЕСІЙНО-ПЕДАГОГІЧНОЇ КУЛЬТУРИ МАЙБУТНЬОГО СОЦІАЛЬНОГО ПЕДАГОГА

Постановка проблеми. Незважаючи на різні підходи до тлумачення поняття «професійно-педагогічна культура», дослідники сходяться на тому, що її формування залежить від мотиваційної сфери особистості.

Аналіз останніх публікацій. Серед сучасних науковців, котрі займаються вивченням проблем мотиваційної сфери та закономірностей її формування у студентському віці, слід відзначити дослідження В. Галузяка, І. Жадан, Л. Кален, К. Кальницької, О. Плюща, Л. Шумакової та ін.

Невирішена раніше частина проблеми. В більшості наукових джерел хоча і приділяється увага формуванню мотиваційної сфери особистості та інтересу до професії, проте недооцінюються такі важливі показники цього процесу, як наявність установок особистості на розуміння та осмислення соціальних та пізнавальних мотивів, значення соціальних мотивів (корисність та значущість майбутньої професійної діяльності) та розвиток емоційного компоненту, які є необхідною основою для формування професійно-педагогічної культури.

Мета статті. Проблемі формування мотивації навчальної діяльності майбутніх соціальних педагогів присвячено нашу статтю.

Виклад основного матеріалу. Оскільки основною категорією мотиваційної сфери особистості більшістю науковців визначається «мотив», значна увага у педагогіці і психології звернена на вивчення цього поняття. У психолого-педагогічній літературі виділяють декілька видів класифікацій мотивів учіння.

Найбільш визнаним є поділ мотивації на внутрішню, що безпосередньо пов'язана зі змістом навчальної діяльності та включає пізнавальні мотиви і мотиви самовдосконалення, і зовнішню мотивацію, котра включає соціальні мотиви (М. Алексєєва, Л. Божович, В. Ільїн, О. Киричук, О. Леонтєв, А. Маркова, В. Моргун, Н. Тализіна, Г. Щукіна, П. Якобсон та інші).

Нині науковці стверджують, що будь-яка діяльність, у тому числі й навчальна, зумовлена одночасно багатьма мотивами, тобто полімотивована (В. Вілюнас, І. Імедадзе, В. Ковальов, В. Ляудіс, В. Петренко, М. Філіппов, Г. Хесс та інші).

Деякі автори (В. Ковальов та ін.) вважають, що мотиваційну сферу (всю сукупність мотиваційних утворень) як підструктуру особистості складають не стільки актуальні потреби та актуальні мотиви, скільки стійкі латентні мотиваційні утворення (спрямованість особистості, інтереси, мотиваційні установки, бажання), які вони називають потенційними мотивами.

Професор А. Капська звертає увагу на те, що стиль поведінки фахівця зумовлений сукупністю його особистісних і професійних якостей, його ціннісними орієнтаціями та інтересами, має помітний вплив на систему відносин, які налагоджує соціальний педагог [7].

Дослідник О. Холостова звертає увагу на важливість таких якостей соціальних працівників: основа – гуманістична спрямованість особистості; особистісна і соціальна відповідальність; доброта і справедливість; почуття власної гідності та повага до гідності іншої людини; терпимість, ввічливість і здатність до емпатії; готовність зрозуміти інших і прийти їм на допомогу; емоційна стійкість; особистісна адекватність і соціальна адаптованість [10]. Гуманістичну спрямованість особистості вона включає до групи таких психологічних характеристик, які є складовою частиною схильності до даного виду діяльності.

Мотиви діяльності соціального педагога різноманітні, тому що вони виникають з широкого кола потреб і інтересів, що формуються в процесі суспільних відносин. Цим і обумовлена суспільна значущість соціальних мотивів разом з особистісною.

У мотивації діяльності важливим є її суспільний зміст, і при цьому центр тяжіння перекладається з сфери наочної в план особистісно-суспільних відносин. Проте, слід виділити, що саме професійні мотиви є такими, що визначають всі останні, причому професійні мотиви соціального педагога, як і всяка мотивація, складають складну структуру.

Наше дослідження показало, що 86% студентів молодших курсів слабо розбираються в змісті вибраної професії соціального педагога, не мають достатнього уявлення її значущості для суспільства. До мотивів вибору професії «соціальний педагог» відносять мотиви, котрі не відображають її специфіку: прагнення працювати з дітьми - 14%; прагнення самореалізувати свої здібності - 12%; просто цікаво - 10%; уміння спілкуватися - 58%; бажання допомогти людям вийти з кризової ситуації - 6%.

Показник задоволеності професією соціальних педагогів - практиків також не значний. До мотивів, що виявляються в процесі творчої соціально-педагогічній діяльності, були віднесені: прагнення до співпраці - 44%; бажання оволодіти педагогічними ініціативами і новими технологіями - 24%; усвідомлення суспільної значущості результатів суспільної праці - 32%;

Відзначимо, що специфіка професійних мотивів соціального педагога полягає в тому, що вони постійно інтегрують з етичними мотивами, оскільки спрямованість його професійної діяльності полягає в наданні допомоги і підтримки, наявності почуття обов'язку - людського і професійного та ін. Для соціального педагога, через його професійні обов'язки, головним змістом його діяльності і значущим кінцевим результатом є допомога і вирішення проблем клієнта в процесі його соціалізації.

Принцип мотиваційного забезпечення процесу формування професійно-педагогічної культури соціального педагога є важливим тому, що з однієї сторони, є етичний кодекс, в якому відображено основні мотиви професійної діяльності і норми, яким соціальний педагог має слідувати, а з іншої, - реальна практика і мотиви, що її детермінують. Проте ситуація, в якій може опинитися соціальний педагог, не завжди вкладається в рамки певних інструкцій, правил, розпоряджень і т.д. Це, у свою чергу, вимагає від нього творчого підходу до вирішення проблем.

Крім того, якщо соціальний педагог як особистість відчуває потребу бути необхідним людям, якщо він уміє радіти успіхам і досягненням своїх клієнтів, переживає з ними почуття спільності, потребу бути корисним і творити добро, то можна говорити, що позитивна мотивація має місце.

Дослідження в галузі соціальної педагогіки і соціальної роботи [3;7], дозволяють визначити систему мотивів соціального педагога таким чином: альтруїстичні, соціокультурні, організаційні, інформаційні.

Альтруїстична мотивація - це завжди внутрішня особистісно-смилова мотивація, що описується поняттям смислоутворюючого мотиву. Проте альтруїстична поведінка ґрунтується на двох мотивах: мотиві морального обов'язку і мотиві співчуття. Ці мотиви слабо помітні за своїми зовнішніми поведінковими проявами, проте мають різний психологічний і соціальний зміст.

Для соціального педагога мотив морального обов'язку є продовженням професійного обов'язку і невід'ємним атрибутом професії. У фахівця соціальної сфери вимоги професійного обов'язку багато в чому співпадають з його особистими інтересами, через що він усвідомлює обов'язок як необхідність, внутрішню потребу, моральний обов'язок. Тобто вимоги професійного обов'язку, що стали внутрішніми переконаннями соціального педагога, є визначальним духовним стимулом його діяльності. Вимоги морального обов'язку змушують соціального педагога розглядати свої обов'язки ширше, ніж цього вимагає професійний обов'язок.

Діяльність соціального педагога, що має в своїй основі належну поведінку, тим часом орієнтована на творче виконання своїх обов'язків. Оскільки соціальний педагог в більшості випадків стикається з неординарними соціальними ситуаціями, котрі в більшості випадків не мають аналогів вирішення та вимагають творчого підходу і відповідальності за проведені дії. Тому провідним в мотивації цього типу є почуття особистої відповідальності соціального педагога за свої вчинки та їх наслідки перед собою, іншими людьми, суспільством і державою.

«Соціальний педагог повинен враховувати наслідки ухваленого рішення не тільки для клієнта, але і для всього суспільства, і по можливості, згладжувати суперечності його інтересів, якщо такі виникають. Тому він повинен виступати з позиції можливого, доцільного, належного і бажаного результату» [5].

Так, відповідальність соціального педагога перед суспільством і державою має глибоку соціальну спрямованість і пов'язана з соціальною політикою. Тому його основним завданням є не тільки власна соціальна активність, а також забезпечення максимально активної, посильної участі клієнтів в діяльності на благо суспільства.

Відповідальність перед професією полягає в підвищенні престижу професії, створення про неї тільки позитивної думки з боку клієнтів, окремих громадян, держави, різних установ і т.д., оскільки на основі цих думок багато в чому визначається майбутнє професії соціального педагога, її престиж і значущість в очах суспільства.

Відповідальність соціального педагога перед колективом, в якому він працює, накладає на нього певні зобов'язання, такі як: узгодження своїх дій з дією колег, обмін досвідом і майстерністю, надання допомоги менш досвідченим працівникам, повагу до кращих традицій колективу тощо.

Відповідальність соціального педагога перед клієнтом і його близькими детерміновані соціальними обставинами, оскільки клієнт потребує сприяння соціального педагога, який у свою

чергу зобов'язаний надати йому допомогу. Тому соціальний педагог несе відповідальність за те, як складатимуться його відносини з клієнтом і його соціальним оточенням.

Не менш важливе місце в альтруїстичній мотивації займає мотив співчуття, заснований на вихованні ідентифікаційних та емпатійних здібностей людини. Реалізація мотиву співчуття неможлива без здійснення уявної постановки себе на місце людини, що потребує допомоги, без співпереживання йому. Як показує аналіз досвіду діяльності соціальних педагогів, більше 90% клієнтів, насамперед, шукають співчуття, співпереживання, співчуття. Проте даний мотив у соціального педагога має бути підкріплений силою волі. Така інтеграція дозволить соціальному педагогові, по-перше, допомогти клієнтові повірити у власні сили, активно включитися в діяльність, підвищити свій особистісний потенціал і соціальну активність; по-друге, уникнути професійного «згорання».

З цим пов'язана соціокультурна мотивація, котра детермінує соціальні дії індивіда та підтримує його поведінкову активність. Її аналіз як соціокультурного процесу дозволяє розглянути детермінацію соціальних дій індивіда з погляду дії на нього системи норм і цінностей, рольового статусу, культурних традицій, його включеності в соціальні процеси.

В основі етичних нормативів соціальної педагогіки і соціальної роботи в нашій країні лежить шість основних джерел: загальнолюдські цінності, етичні традиції добрودійності, цінності сучасного суспільства, етичні нормативи зарубіжних країн, специфічні цінності сучасної соціальної педагогіки (соціальної роботи), особистісні цінності та ідеали фахівця [5; 9]. Аналіз вимог, що висуваються до фахівця в професійному кодексі, показує, що, як правило, вони можуть бути умовно зведені до двох груп нормативів: перша група - це вимоги до якості, змісту і результатів професійної діяльності; друга група - вимога до особистості професіонала. У соціальній педагогіці обидві ці групи тісно взаємозв'язані. Оскільки результат діяльності виявляється в зміні самої особистості соціального педагога, в набутті нових знань, умінь, здібностей, в змінах ціннісних орієнтацій.

Рівень ціннісних орієнтацій виявляється відносно людини до діяльності в цілому та її місці, значенні в житті людини. До цього рівня відноситься перш за все те, яке значення соціальний педагог надасть соціальному вихованню, навчанню і освіті, соціально-педагогічній діяльності, наскільки його професійна діяльність занурена в сферу особистісних сенсів педагога. «Можна говорити, принаймні, про три варіанти співвідношення особистісного і професійного в кваліфікації соціального педагога:

- соціально-педагогічна діяльність не значуща для педагога, він її виконує не більш, ніж формально-рольовим чином (професійне - не є особистісно значущим);
- соціально-педагогічна діяльність - це одне з особистісних смислів соціального педагога разом з іншими, не менш важливими (професійне — одна з особистісно значущих сфер);
- соціально-педагогічна діяльність — ведучий, пріоритетний, один з провідних сенсів життя» [6].

Очевидно, що чекати результативності від діяльності «формально-рольових» соціальних педагогів не доводиться, навіть якщо вони володіють всіма професійно важливими якостями. Але й педагоги з іншої крайньої групи не завжди успішні із-за конфлікту між підвищеною відданістю однієї соціальної ролі і не успішністю в інших. Тому рівень базових соціальних установок соціального педагога можна представити у вигляді його особистісних централій:

- егоїстичної;
- адміністративної;
- колективістсько-конформної;
- змістовно-процесуальної;
- особистісної.

Егоїстична - зосередженість тільки на собі, своїх переживаннях і думках з приводу того, як він виглядає в очах клієнтів. Це характерно для фахівців - початківців, орієнтованих, перш за все, на професійне самоствердження.

Адміністративна - вирішальне значення надається оцінкам керівникам організації, установи, що можуть стимулювати професійну діяльність і спрямовувати її в потрібне русло і, навпаки, позбавляти її особистісного, творчого початку, не сприяти професійному вдосконаленню у випадках некомпетентності адміністрації.

Колективістсько-конформна - пріоритетне значення оцінки колег з педагогічного колективу або професійної спільноти, що носить в деяких випадках характер зовнішньої або внутрішньої конформності і заважає становленню творчої індивідуальності фахівця, формуванню індивідуального стилю його професійної діяльності.

Змістовно-процесуальна - зосередженість на утриманні і способах своєї професійної діяльності, центрація на методиці соціально-педагогічної роботи, творчий підхід до справи, при якій досягаються високі результати. Проте технологічний підхід до діяльності нерідко супроводжується зниженням уваги в особистості самого суб'єкта і об'єктів його діяльності.

Особистісна - пріоритетний інтерес до особистості клієнта, його проблем, прагнень, думок і переживань — клієнт-центрований підхід, який відображає гуманістичну центрацію фахівця і адекватніше відображає суть професії соціального педагога [6].

Отже, особистісне виявляється в професійному, в діяльності через ціннісні орієнтації і установки особистості. Вони як розкривають, так і маскують прояви індивідуальних особливостей соціальних педагогів. Самі ж установки і ціннісні орієнтації фахівця в професійній діяльності базуються на глобальному відношенні людини до різних сторін життя, і перш за все, самої себе, до людей, до діяльності. При позитивному ставленні до людей, себе як особистості, при інтересі до спілкування і співпраці з людьми, шанси на формування особистісного полюса соціально-педагогічних установок достатньо великі.

Таким чином, соціокультурна мотивація ґрунтується на мотивах:

- соціальних цінностей роботи: суспільна значущість і усвідомлення важливості виконуваної роботи (приносити користь людям і виконувати обов'язок перед ними); прагнення стверджувати себе через позитивну оцінку, думку тих, що оточують; прагнення здобути освіту і заслужити авторитет; прагнення усвідомлювати і удосконалювати способи взаємодії з членами колективу і клієнтами;

- матеріальних цінностей - стабільність робочого місця та його комфортна організація; стабільна заробітна плата і своєчасність її виплати; можливість підвищення кваліфікації. Перераховані мотиви дозволяють задовольняти потребу в просторовій організації, плануванні робочого і вільного часу.

І як абсолютно справедливо відзначає Р. Шакуров, що «для особистості цінні емоційно значущі наслідки діяльності, наприклад: приємний відпочинок після напруженої роботи, добре виконана трудова операція, похвала керівника за сумлінність або надання допомоги іншому працівникові» [11].

Важливого значення також ми надаємо інформаційній мотивації. Оскільки по-перше, «інформація є завжди знання про щось або про когось, а тому у всякій інформації містяться будь-які знання. Інформація та знання - це поняття не тотожні. Знання є зміст інформації, що характеризує її об'єкт. Інформація тут співвідноситься тільки з об'єктом, а все, що в ній пов'язано з суб'єктом, виноситься за дужки. Цінності і регулятиви теж є інформацією, але в них вона є в інших аспектах. У цінностях - як засіб оцінки об'єкту, тобто формування певного відношення людини до нього, в регулятивах - як правило, алгоритми дій людини» [4].

У діяльності соціального педагога пошук і надання інформації - це певний вид допомоги, надаючи яку соціальний педагог приносить певну користь, тим самим виконуючи свої професійні обов'язки. Окрім цього, в своїй професійній діяльності соціальний педагог проявляє свої індивідуальні особливості, тим самим реалізуючи себе, задовольняючи потребу в творчому потенціалі. Дана мотивація викликана мотивами: доступність необхідної інформації та уміння з нею працювати; можливість надання потрібної інформації людям, що мають в неї відповідну потребу; конфіденційні інформації, відповідно до якої соціальний педагог має право повідомляти відомості, отримані від клієнта і про клієнта тільки з його згоди.

Відзначимо, що принцип мотиваційного забезпечення є визначальним в процесі формування професійно-педагогічної культури майбутнього соціального педагога, оскільки він сприймає свою діяльність з точки зору не тільки загальнолюдських або професійних цінностей, але і виходячи з власної системи цінностей.

На основі аналізу психолого-педагогічної літератури встановлено, що найбільш адекватними показниками сформованості навчальної мотивації є: співвідношення внутрішніх і зовнішніх мотивів; усвідомленість мотивів – ступінь розуміння та осмисленості студентами власних спонукань; дієвість мотивів – готовність майбутніх соціальних педагогів до реалізації мотивів навчальної діяльності.

Також нами враховувались внутрішні і зовнішні, позитивні і негативні мотиви: професійний мотив, пізнавальний мотив, інтерес до знань, престижний мотив, мотив досягнення, почуття обов'язку, мотив самоутвердження, прагматичний мотив, мотив самовипробування, почуття власної гідності, мотив самовдосконалення, демонстрація власних можливостей, вимоги викладачів, мотив уникнення неприємностей, мотив уникнення невдачі, мотив уникнення осуду.

Встановлено, що оптимальним є комплекс мотивів навчальної діяльності, у якому внутрішні мотиви органічно доповнюються позитивними зовнішніми мотивами. Чільне місце в структурі мотивації навчальної діяльності студентів посідають внутрішні мотиви. До внутрішніх мотивів належать спонукання, в основі яких лежить задоволення від процесу та безпосередніх результатів навчально-пізнавальної діяльності: пізнавальний мотив (прагнення оволодіти новими знаннями та способами пізнавальної діяльності), інтерес до знань (прагнення до засвоєння способів здобування знань: інтерес до прийомів самостійного засвоєння знань, до методів наукового пізнання, до способів саморегуляції та раціональної організації своєї навчальної діяльності), мотив самовдосконалення (прагнення підвищувати власну компетентність, ефективність і майстерність), мотив самовипробування.

Зовнішні мотиви учіння безпосередньо не стосуються змісту, процесу та результатів навчальної діяльності, проте також відіграють важливу стимулюючу роль: професійний мотив (прагнення досконало оволодіти майбутньою професією), мотив досягнення (прагнення до успіхів у навчанні, перевершення рівня власних попередніх досягнень), престижний мотив, мотив самоутвердження (прагнення посісти престижну позицію в колективі, заслужити схвалення з боку викладачів, батьків, товаришів, досягти вищого соціального статусу в суспільстві), демонстрація власних можливостей (прагнення до реалізації власних потенційних можливостей і здібностей), почуття обов'язку (почуття відповідальності перед товаришами за результати власної пізнавальної діяльності), почуття власної гідності (прагнення не бути гіршим за інших товаришів).

Мотивація як рушійна сила людської поведінки, безумовно, займає центральне місце в структурі особистості, пронизуючи її основні складові утворення: спрямованість, емоції, здібності, діяльність та психічні процеси. Проте не варто зводити проблему формування професійно-педагогічної культури лише до проблеми вироблення мотивації до вибору певної професії та діяльності. Складний діалектичний взаємозв'язок особистості й середовища, різних психічних властивостей і явищ, що обумовлюють перебіг процесу формування професійно-педагогічної культури, вказує на необхідність врахування кожного з її компонентів, які представляють суб'єктивну та об'єктивну сторону процесу. Зміна хоча б одного з них спричиняє зміну процесу формування професійно-педагогічної культури.

Література:

1. Божович Л.И. Проблема развития мотивационной сферы ребенка // Изучение мотивации поведения детей и подростков. – М.: 1972. – С.41-42.
2. Гмурман В.Е. Внедрение достижений педагогики в практику школы. - М.: Просвещение, 1991.-112с.
3. Горбунова М.Ю. Социальная мотивация в структуре социальной работы: Автореф. дис.... канд. соц. наук.- Саратов, 1998.- 24с.
4. Кармин А.С. Культурология. 2-е изд., перераб. и доп.- СПб.: Лань, 2003.-928с.

5. Медведева Г.П. Этика социальной работы: Учеб. пособие для студ. высш. учеб. заведений.- М.: Гум. изд. центр ВЛАДОС, 2002.- 208с.
6. Овчарова Р.В. Справочная книга социального педагога.- М.: ТЦ «Сфера», 2001.-480с.
7. Соціальна педагогіка. Навчально-методичний посібник / За заг. ред. А.Й. Капської. – К.: ІЗМН, 1998. – 220 с.
8. Соціальна педагогіка: Навчальний посібник / За ред. А.Й. Капської. – К., 2000. – 264 с.
9. Соціальна робота в Україні: Навч. посіб. / І.Д.Зверєва, О.В.Безпалько, С.Я.Харченко та ін.; За заг. ред.: І.Д.Зверєвої, Г.М.Лактіонової. – К.: Центр навчальної літератури, 2004. – 256 с.
10. Холостова Е.И. Технологии социальной работы // Российская энциклопедия социальной работы. Т. 2. М.: ИНФРА-М.-1997.- 347с.
11. Шакуров Р.Х., Алишев Б.С. Психология управленческой деятельности в ССУЗ.- Казань.: ИССО РАО, 1997.- 124с.

Мотивы деятельности будущего социального педагога разнообразны, так как они возникают из широкого круга нужд и интересов, которые формируются в процессе общественного отношения. Этим и обусловлена общественная значимость социальных мотивов. В нашей статье мы рассмотрим учебную мотивацию будущих социальных педагогов как условие формирования их профессионально-педагогической культуры.

There are different kinds of motivations of function future social pedagogues, because they originate from different necessities and motives that begin to develop into common relations. That is the common meaning of social motives. In our article we will consider the educational motivation as a condition of formation the professional culture future social pedagogues.

УДК 377. 36. 315: 338

Л. А. Гончарова
м. Вінниця, Україна

ФОРМУВАННЯ ЕКОНОМІЧНОЇ КУЛЬТУРИ СТУДЕНТІВ

Постановка проблеми. Формування на економічному просторі України ринкових відносин, становлення демократичної держави, перехід до нових суспільно-політичних і економічних відносин передбачають розвиток ефективної системи формування людського капіталу як елементу ринку праці.

Посилення конкуренції на ринку, зміни в процесах виробництва, його організації зумовлює зростання ролі фахівця, як особистості. Для того, щоб забезпечити ефективне використання техніки, технології, економічно грамотну організацію виробництва, успішно керувати виробничим процесом потрібні всебічно розвинені, високоосвічені, ініціативні, творчі працівники, фахівці з широким світоглядом, з високою мораллю.

Найважливішим завданням, яке постало нині перед освітніми закладами, є допомога студентам засвоїти знання, оволодіти мистецтвом спілкування, здатністю самореалізації, самовдосконалення, розвинути вміння використовувати свої знання в житті.

Аналіз раніше виконаних робіт. Аналіз сучасної психолого-педагогічної літератури свідчить про значну увагу до проблеми економічної освіти, проблеми розвитку особистості, яка відповідає професійним і суспільно-громадським вимогам суспільства.

Ці аспекти відображено в працях В. Андрущенко, О. Аксьонової, І. Зязюна, Р. Гуревича, Н. Ничкало, В. Кременя, М. Вачевського, П. Сікорського. В роботах вищезазначених науковців досліджуються методологічні основи становлення особистості через освіту – як інтеграційний процес у системі сучасних знань.

Постановка завдання. Мета статті – аналіз досвіду та використання методики педагогічних технологій для підготовки конкурентоспроможних фахівців.

Виклад основного матеріалу. Нині країні потрібні не просто виконавці, а фахівці високого класу. Всебічний розвиток фахівця, необхідний для само особистості. Ступінь розвитку фахівця як особистості визначається професійними, економічними та соціальними